

İÇ HASTALIKLARI ACİL VE KONSÜLTASYON EL KİTABI

Editör

İhsan SOLMAZ

Yardımcı Editörler

Alpaslan TANOĞLU

Eşref ARAÇ

Cengiz DEMİR

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7409-32-2

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Kitap Adı

İç Hastalıkları Acil ve Konsültasyon El Kitabı

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Editör

İhsan SOLMAZ

ORCID iD: 0000-0002-6624-8063

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Yardımcı Editörler

Alpaslan TANOĞLU

ORCID iD: 0000-0002-7477-6640

Eşref ARAÇ

ORCID iD: 0000-0001-6041-3817

Cengiz DEMİR

ORCID iD: 0000-0001-9856-184x

Bisac Code

MED045000

DOI

10.37609/akya.181

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tam amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonların belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Acil servislere hasta değerlendirmek ve konsültasyonlara hızlı, nitelikli cevap vermek hem işleyiş hem de hasta sağlığı için çok önemlidir. Bu eser hazırlanırken, yataklı servisi olan hastanelerde nöbet tutan uzman hekim ve asistanların acil serviste ve konsültasyonlarda karşılaştıkları dahiliye problemlerinin çözümünde yol gösterecek ve kolay ulaşılabilecek bir kitap olmasını hedefledi. “İç Hastalıkları Acil ve Konsültasyon El Kitabı”, alanında uzman meslektaşlarımız tarafından yazılmış, İç hastalıkları uzmanı ve asistanların başvurabileceği kapsamlı bir kitaptır. Bu kitabın, tüm dahiliye uzmanı ve asistanı meslektaşlarımıza konsültasyon ve acil servislere İç hastalıkları problemlerine bilimsel bir bakış açısı sağlayacağı ve doğru klinik yaklaşımların geliştirilmesinde olumlu katkıları olacağı umudunu taşımaktayım.

Kitabın ortaya çıkma sürecinde, bana fikirleri ile destekte bulunan ve aynı zamanda kitabın yazarlarından olan Dr. Süleyman ÖZÇAYLAK ve Dr. Mehmet Serdar YILDIRIM’a, Akademik kariyerimde büyük katkısı olan ve kitaba editörlük ile yazarlık katkısında bulunan Doç. Dr. Eşref ARAÇ’a ve evdeki çalışmalarında bana desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, sevgili eşim Makbule SOLMAZ’a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu kapsamlı kitabın hazırlanmasında, yoğun çalışma tempolarına rağmen verdikleri değerli bilimsel katkıları için tüm yazarlarımıza sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bu eserin planlanması ve hazırlanması aşamasında verdiği tüm destekler için ve aynı zamanda editörlerimizden olan Doç. Dr. Alpaslan TANOĞLU’na, kitabın okuyuculara ulaşmasını sağlayan Akademisyen Yayınevi’ne, kitabın baskısını yapan, dağıtımında görev alan ve bu eserin ortaya çıkma sürecinde herhangi bir aşamasında katkıda bulunan herkese en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr. İhsan SOLMAZ, Diyarbakır 2021

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm: Diyabetik Ketoasidozlu Hastaya Yaklaşım 1
Eşref ARAÇ
Ömer Faruk ALAKUŞ
2. Bölüm: Hiperosmolar Hiperglisemik Durumlu Hastaya Yaklaşım..... 9
Eşref ARAÇ
Yusuf YAKUT
3. Bölüm: Miksödem Komalı Hastaya Yaklaşım 17
Mehmet GÜVEN
4. Bölüm: Adrenal Yetmezlikli Hastaya Yaklaşım 23
Mehmet GÜVEN
5. Bölüm: Hipoglisemili Hastaya Yaklaşım 31
Jehat KILIÇ
6. Bölüm: Üst Gastrointestinal Sistem Kanamalı Hastaya Yaklaşım..... 41
İhsan SOLMAZ
Sedrettin KOYUN
7. Bölüm: Alt Gastrointestinal Sistem Kanamalı Hastaya Yaklaşım 51
İhsan SOLMAZ
Sedrettin KOYUN
8. Bölüm: Akut Pankreatitli Hastaya Yaklaşım..... 61
Berat EBİK
9. Bölüm: Akut Kolanjitli Hastaya Yaklaşım 77
Nuh BEREKATOĞLU
10. Bölüm: Koledokolitiazisli Hastaya Yaklaşım 87
Nuh BEREKATOĞLU
11. Bölüm: Akut Karın Ağrılı Hastaya Yaklaşım..... 95
Ali ÜZEL

12. Bölüm: Akut Karaciğer Yetmezliği Olan Hastaya Yaklaşım	109
<i>Ali ÜZEL</i>	
13. Bölüm: Onkolojik Acillere Yaklaşım	121
<i>Ferhat BİNGÖL</i>	
14. Bölüm: Nötropenik Ateşli Hastaya Yaklaşım	137
<i>Ferhat BİNGÖL</i>	
15. Bölüm: Kanama Diyatezine Yaklaşım	147
<i>Abdullah KARAKUŞ</i>	
16. Bölüm: Mikroanjiopatik Hemolitik Anemilere Yaklaşım.....	155
<i>Vehbi DEMİRCAN</i>	
17. Bölüm: Akut Lösemilere Yaklaşım.....	167
<i>Mehmet Serdar YILDIRIM</i>	
<i>Yunus TEKİN</i>	
18. Bölüm: Transfüzyon Acillerine Yaklaşım.....	179
<i>Yunus TEKİN</i>	
<i>Hüseyin Derya DİNÇYÜREK</i>	
19. Bölüm: Akut Böbrek Hasarlı Hastaya Yaklaşım.....	189
<i>Mehmet Serdar YILDIRIM</i>	
20. Bölüm: Rabdomiyoliz Ve Crush Sendromlu Hastaya Yaklaşım	201
<i>Emre AYDIN</i>	
21. Bölüm: Hipertansif Acillere Yaklaşım	209
<i>İdris ORUÇ</i>	
22. Bölüm: Sıvı Elektrolit Bozukluklarına Yaklaşım	219
<i>Eren EYNEL</i>	
23. Bölüm: KOAH Akut Alevlenmesine Yaklaşım.....	233
<i>Yenal KARAKOÇ</i>	
24. Bölüm: Akut Astım Alevlenmesine Yaklaşım	243
<i>Ömer KAÇMAZ</i>	

25. Bölüm: Pnömonili Hastaya Yaklaşım	253
<i>Jehat KILIÇ</i>	
26. Bölüm: Pulmoner Emboli Hastasına Yaklaşım	265
<i>Songül BESKİSİZ</i>	
27. Bölüm: Hemoptizili Hastaya Yaklaşım.....	275
<i>Songül BESKİSİZ</i>	
28. Bölüm: Akut Koroner Sendromlu Hastaya Yaklaşım.....	283
<i>Ercan TAŞTAN</i>	
29. Bölüm: Kalp Yetersizliği Hastasına Yaklaşım	291
<i>Önder BİLGE</i>	
30. Bölüm: Akciğer Ödemli Hastaya Yaklaşım.....	303
<i>Ümit İNCİ</i>	
31. Bölüm: Aritmilere Yaklaşım	313
<i>Ferhat IŞIK</i>	
32. Bölüm: Kardiyak Tamponadlı Hastaya Yaklaşımı	325
<i>Ümit İNCİ</i>	
33. Bölüm: Enfektif Endokarditli Hastaya Yaklaşım.....	333
<i>Ferhat IŞIK</i>	
34. Bölüm: Anafoksi ve Şoklu Hastaya Yaklaşım	343
<i>Süleyman ÖZÇAYLAK</i>	
35. Bölüm: Anjiyoödem/Ürtikerli Hastaya Yaklaşım	349
<i>Şengül BARAN YERLİKAYA</i>	
36. Bölüm: Gut Hastasına Yaklaşım.....	361
<i>Süleyman ÖZÇAYLAK</i>	
37. Bölüm: Sepsisli Hastaya Yaklaşım.....	367
<i>Şafak KAYA</i>	
38. Bölüm: Menenjit / Ensefalitli Hastaya Yaklaşım	379
<i>Şafak KAYA</i>	
<i>Şeymus KAVAK</i>	

39. Bölüm: Sitokin Fırtınalı Hastaya Yaklaşım	395
<i>Hüseyin Derya DİNÇYÜREK</i>	
40. Bölüm: İlk ve Acil Hasta Değerlendirme /Konsültasyon	403
<i>Mehmet ÖZEL</i>	
41. Bölüm: İleri Kardiyak Yaşam Desteği ve Kardiyopulmoner Resüsitasyon	409
<i>Ömer KAÇMAZ</i>	
42. Bölüm: Yılan Isırması ve Akrep Sokmasına Yaklaşım.....	421
<i>Songül ARAÇ</i> <i>Ömer Faruk ALAKUŞ</i>	
43. Bölüm: Acil Uygulanan İlaç Dozları ve Kullanım Şekilleri	435
<i>Songül ARAÇ</i> <i>Yusuf YAKUT</i>	
44. Bölüm: Zehirlenmelere Yaklaşım.....	449
<i>Ramazan YİĞİT</i>	
45. Bölüm: Epileptik Ataklı Hastaya Yaklaşım	463
<i>Serkan ŞANLI</i>	
46. Bölüm: İnmeli Hastaya Yaklaşım	475
<i>Serkan ŞANLI</i>	
47. Bölüm: Psikiyatrik Aciller	487
<i>Süleyman DÖNMEZDİL</i>	

YAZARLAR LİSTESİ

Dr. Öğr. Üyesi Eşref ARAÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil SUAM İç Hastalıklar Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6041-3817

Ast. Dr. Ömer Faruk ALAKUŞ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil SUAM İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4039-1256

Dr. Yusuf YAKUT

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil SUAM İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-9768-5290

Uzm. Dr. Mehmet GÜVEN

Şırnak Devlet Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0752-8815

Uzm. Dr. Jehat KILIÇ

Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-3722-350X

İhsan SOLMAZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-6624-8063

Dr. Sedrettin KOYUN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-4495-997X

Uzm. Dr. Berat EBİK

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0012-2505

Uzm. Dr. Nuh BEREKATOĞLU

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-4640-2753

Uzm. Dr. Ali ÜZEL

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Gastroenteroloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-2004-2094

Ferhat BİNGÖL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6219-673X

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARAKUŞ

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0003-2090-4392

Uzm. Dr. Vehbi DEMİRCAN

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-0378-8687

Uzm. Dr. Yunus TEKİN

Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1494-178X

Uzm. Dr. Hüseyin Derya DİNÇYÜREK

Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Hematoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6340-7033

Uzm. Dr. Mehmet Serdar YILDIRIM

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9422-1346

Dr. Öğr. Üyesi Emre AYDIN

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Nefroloji
Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0001-7657-3065

Uzm. Dr. İdris ORUÇ

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nefroloji
Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0003-0396-7498

Arş. Gör. Dr. Eren EYNEL

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nefroloji
Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-2551-4767

Yenal KARAKOÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi
Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-3607-9286

Ömer KAÇMAZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi
Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-8715-321X

Uzm. Dr. Songül BESKİSİZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır
Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi İç
Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9893-3586

Ercan TAŞTAN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi
Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4896-6993

Uzm. Dr. Önder BİLGE

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gazi Yaşargil
Eğitim Araştırma Hastanesi Diyarbakır
Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-8214-972x

Uzm. Dr. Ümit İNCİ

Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7412-1222

Uzm. Dr. Ferhat IŞIK

Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1438-3327

Süleyman ÖZÇAYLAK

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Diyarbakır Gazi
Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç
Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 000-0002-9231-3412

Arş. Gör. Dr. Şengül BARAN YERLİKAYA

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları
AD, Hematoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0001-9624-8091

Uzm. Dr. Şafak KAYA

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gazi Yaşargil
Eğitim Araştırma Hastanesi Enfeksiyon
Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği,
ORCID iD: 0000-0001-9912-7340

Uzm. Dr. Şeyhmus KAVAK

Radyoloji Kliniği, Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma
Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-5426-7478

Uzm. Dr. Mehmet ÖZEL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gazi Yaşargil
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-4797-7017

Uzm. Dr. Ömer KAÇMAZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Diyarbakır Gazi
Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi Acil Tıp
ORCID iD: 0000-0001-8715-321X

Dr. Öğr. Üyesi Songül ARAÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi
Yaşargil SUAM Acil Tıp Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6830-3639

Uzm. Dr. Ramazan YİĞİT

Ergani Devlet Hastanesi Acil Tıp Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0420-6837

Uzm. Dr. Serkan ŞANLI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gazi Yaşargil
Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-0033-3684

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman DÖNMEZDİL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gazi Yaşargil
Eğitim Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-7171-1374